

Druhá adventná nedeľa C

Flp 1, 4 – 6 , 8 - 11

5. december 21

Milé sestry a bratia v Kristovi

O Jánovi Krstiteľovi sa hovorí, že je hlavným adventným kazateľom, ohlasovateľom adventnej zvesti. Aj v dnešnú druhú adventnú nedeľu nám cirkev ponúka adventné posolstvo Jána Krstiteľa o príprave cesty druhému príchodu Kristovmu. Dnes ma ale z čítaní viac upútala myšlienka z Listu apoštola Pavla Filipanom – pranie, aby v adresátoch jeho listu (kresťanoch v gréckych Filipách) rástla nielen láska, ale s ňou aj poznanie, úsudok a schopnosť rozoznávať. Aby sa tak mohlo lepšie šíriť Kristovo evanjelium, aby nás evanjelium mohlo očistiť pre deň Pánov. Táto myšlienka bola odvážna už v čase svojho vzniku. Pavol totiž prepája dva rôzne svety poznania. Svet gréckej vzdelanosti, ktorý si zakladal na potrebe správneho poznania, založeného na správnom rozlíšení, aby mohlo dosiahnuť správny úsudok. Toto rozlišovanie ale niekedy strácalo zo zreteľa celistvosť skutočnosti, ktorá sa v realite môže správať inak, ako na pitevnom stole vedy. Práve oproti tomu Pavol pripomína poznanie vychádzajúce z Biblie, z Boha, ktoré sa snaží vidieť veci celostne – ktoré aj vo svete hľadá dušu, ducha. Je to poznanie evanjelia, ktoré sa týka celého človeka – vníma jeho celistvosť. V ňom sa život rozhoduje celý, nielen po kúskoch, po častiach - v ňom sa prítomnosť spája sa minulosťou a budúcnosťou. Toto poznanie si nevšíma jednotlivé izolované skutky, úkony človeka, ale celý život sa stáva jedným dejom, ktorý presahuje prítomnosť.

Pavol list Filipanom písal proti niektorým hlásateľom pôvodnej judaistickej zvesti – ktorí prichádzali na miesta jeho misie a viac ako evanjelium zdôrazňovali dodržiavanie predpisov zákona. Títo prívrženci pôvodného judaizmu – na rozdiel od Pavla - život chápali akoby rozdelený na jednotlivé izolované úkony, ktoré sú potrebné pre dosiahnutie spásy. Nie pre labužníctvo (ako by sme sa mylne domnievali), ale pre hrdosť založenú na dodržiavaní judaistických stravovacích predpisov Pavol o nich ironicky hovorí, že „brucho sa im stalo Bohom“. Pavla k rozhodnosti motivovala aj jeho vlastná situácia - bol väzený a uvedomoval si, že jeho pozemský príbeh sa môže rýchlo skončiť na popraviske. Oproti tomu si s vierou uvedomoval, že tak sa môže dostať ku Kristovi, že jeho príbeh bude môcť tak pokračovať pri tom, ktorý ho oslobodil od záťaže minulosti.

Ak Pavlova myšlienka spojenia evanjelia so svetom poznania bola nezvyčajná v čase jej vzniku, dnes na nás môže pôsobiť ešte odvážnejšie a pre niektorých možno ešte nezvyčajnejšie. Pretože my kresťania už dnes pred svetom poznania máme skôr obavy, svet viery a svet vedy sú pre nás už akoby mimobežné. Svet poznania, vedy dnes už naozaj nepočíta s nejakým „plánom“, s účelom, všetko je viac vecou náhodného vývoja. Tento náhodný vývoj už nielenže nepočíta s niečím božím, ale často už ani so zodpovednosťou človeka. Duch sa stal len vedľajším produktom vývoja, ktorý inak ide sám svojou vlastnou cestou.

Ak sa teda Pavol prihovára aj nám - aby aj v nás rástla láska a s ňou aj poznanie, správne rozlišovanie, (ktoré podľa starého príslovia je predpokladom dobrej náuky), môžeme sa pýtať, aké je to poznanie, ku ktorému nás má otvoriť Kristova láska. Láska naznačuje celistvé poznanie, ktoré sa netýka len chladnej logiky rozumu, ale chce zahrnúť do seba celého človeka, celú jeho bytosť. Nie je to poznanie, ktoré ráta, ktoré si všíma len to vonkajšie. Je to poznanie, ktorého nedeliteľnou súčasťou je

otvorenosť srdca pre druhého, milosrdenstvo. Láska k druhému k takému aký je. Napriek tomu, že je iný ako som ja.

Hľadať dnes cestu pravdy inšpirovanú evanjeliom je úlohou tých, ktorí v cirkvi učia, ktorí sa venujú poznaniu pravdy vo svetle evanjelia. Oni majú toto poznanie hľadať a rozvíjať tak, aby ono mohlo byť primerané dnešku, svetu dnešného myslenia. My ostatní môžeme intuitívne toto poznanie uplatniť v našej praxi. Pretože tam je aj jeho miesto. Poznanie vychádzajúce z evanjelia nechce byť teóriou, ale cestou k dobru. Začína sa tam, kde sa vieme otvoriť pre život spoločenstva, aj pre život tých druhých. To v dnešnom svete nezariadia vplyvní a mocní, lebo im ide v prvom rade o moc. Ducha spoločenstva, ducha jednoty môžeme u nás vytvoriť len my všetci – spoločne. Tam, kde reálne sme spolu s druhými.

Ak to dokážeme, potom splníme aj výzvu Jána Krstiteľa, aby sme pripravili cestu Pánovi. Nielen na Vianoce, ale hlavne reálne, v živote. Pretože Ježiš prišiel ohlasovať radostnú zvesť a spásu nie mocným, ale práve tým, ktorí pre spásu na základe svojej ťažkej životnej situácie majú otvorené a túžiace srdce. Snažme sa aj my - povedané s Pavlom - aby sme boli čistí a bez hany v onen deň Kristov, bohatí na ovocie spravodlivosti. Amen.

Viliam Arbet